

Motivatie bevorderend kort programma voor drugverslaafden in de gevangenis

Dit voorstel is geïnspireerd op het “Short Duration Programme” zoals dit wordt aangeboden door Phoenix Futures in verschillende gevangenissen in het Verenigd Koninkrijk.

1. Samenvatting:

Dit motivatie-bevorderend programma van korte duur is een gestructureerde korte interventie, gebaseerd op cognitieve gedragstherapie en schadebeperking.

Het wordt aangeboden in een pakket van twintig sessies over een periode van vier weken.

Het aanbod is bedoeld voor mannen en vrouwen in de gevangenis in voorlopige hechtenis of een gevangenisstraf van 12 maanden of minder (dan best in de laatste 6 maanden). Doel is anti-sociaal gedrag en gedrag gelinkt aan drugmisbruik te verminderen. Deelnemers krijgen inzicht in de risico's die verbonden zijn aan middelenmisbruik, weten wat de behandelmogelijkheden zijn binnen en buiten de gevangenis. Andere aspecten die aan bod moeten komen: schadebeperking, veranderingsprocessen, omgaan met craving, omgaan met “gebruikersvrienden”, aanleren van probleemoplossend gedrag, opstellen van een eigen hervalpreventieplan.

Het volledige pakket wordt op een consistente manier aangeboden.

2. Doelgroep

- Zowel mannelijke als vrouwelijke gedetineerden.
- Zij zijn of in voorlopige hechtenis of hebben een gevangenisstraf van 12 maanden of minder (dan best in de laatste 6 maanden).
- Zij hebben een geschiedenis van een drugverslaving (drugs/alcohol).
- Zij hebben voldoende verbale mogelijkheden om te kunnen deelnemen aan het programma.
- Zij geven aan dat ze geïnteresseerd zijn om te leren hoe ze de risico's van hun druggebruik kunnen verminderen of hoe ze hun druggebruik kunnen stopzetten.

3. Doel

- Het verminderen van het druggebruik en de aan druggebruik gerelateerde overlijdens.
- Het opnieuw plegen van misdrijven verminderen.

- Een opstartpunt vormen voor verdere behandeling (oa via samenwerking met de Centrale Aanmeld Punten in de gevangenissen).
- Deelnemers vaardigheden bijbrengen om hun drugmisbruik aan te pakken.
- Deelnemers bijbrengen om goed geïnformeerde keuzes te maken ivm hun druggebruik.
- De specifieke noden van de individuele deelnemers (oa inzake verder behandeling) duidelijk in kaart brengen.

4. Programma overzicht per week:

Week 1; sessie 1-5

De eerste sessie is een introductiesessie over het programma en een moment voor deelnemers en lesgevers om grondig kennis te maken. De doelstellingen en de methode van het programma worden toegelicht en er worden groepsafspraken gemaakt.

De tweede en derde sessie behandelt kennis van de effecten van drugs en schadebeperking. Nadruk ligt op het verhogen van de kennis van de deelnemers over de lichamelijke, psychische en legale gevolgen van drugmisbruik. Dit ter voorbereiding van het opmaken van een persoonlijke analyse van hun druggebruik.

In sessies 4 en 5 wordt informatie gegeven over de bestaande diensten waar ze op beroep kunnen doen en het behandelaanbod voor druggebruikers zowel binnen als buiten de gevangensmuren. Doel is de deelnemers meer bewust te maken van het bestaande aanbod aan hulpverlening dat overeenstemt met hun individuele noden en hen te informeren over hoe ze hiermee best in contact kunnen komen.

Week 2; sessie 6-10

Sessie 6 heeft als thema schadebeperking. In de daaropvolgende sessie brengen de deelnemers hun eigen druggebruik en justitiële veroordelingen in kaart.

Vervolgens wordt gedurende 2 sessies de cirkel van verandering besproken. Dit helpt om het individueel proces van verandering uit te klaren: in welke mate zijn de deelnemers bereid tot verandering, hoe kunnen ze op een hoger motivationeel niveau geraken, enz.

In de tiende sessie wordt dieper ingegaan op het verschil tussen een “val” en een “herval” (laps and relapse) en wordt een start gemaakt met het opstellen van een individueel herval preventie plan.

Week 3; sessie 11-15

In de sessies 11 en 12 worden de grote risico situaties nader bekeken, inclusief drang en craving en hoe hiermee om te gaan.

Hierna komen er twee sessies over relaties: relaties met anderen, maar ook de link met de betekenis van het product dat werd misbruikt.

Sessie 15 gaat dieper in op strategieën om met grote risico situaties om te gaan.

Week 4; sessie 16-20

De laatste week begint met een laatste sessie over schadebeperking, gevolgd door twee sessies over probleem oplossend gedrag. Dit is bedoeld om de deelnemer te helpen om op systematische wijze

probleemsituaties te bekijken en er op zo'n manier mee te leren omgaan dat het beoogde doel wordt bereikt.

Sessie 19 vat het programma samen door de belangrijkste punten nogmaals te belichten.

Tijdens de laatste sessie is er tijd voor evaluatie door de deelnemers en voor een afsluitend en positief afrondend moment met de deelnemers.

5. Aantal deelnemers:

Om er voor te zorgen dat de deelnemers allemaal actief kunnen participeren aan de sessies en daardoor actief leren moeten de groepen voldoende klein zijn. De optimale groeps grootte is 8 tot 12 deelnemers per groep.

6. Duur en regelmaat van de sessies:

Elke sessie duurt 2,5 uur (met korte pauze).

5 sessies per week.

Totale duur van het programma : 4 weken

Uitzonderlijk kunnen er twee sessies per dag doorgaan; als er bijvoorbeeld een feestdag in de 4 weken valt.

7. Individuele begeleiders

Elke deelnemer krijgt een individuele begeleider (een van de lesgevers).

Minimum 1 x per week krijgt de deelnemer een individueel gesprek met als doel:

- Het opstellen van een behandelplan
- Opvolgen hoe de deelnemer baat heeft bij het programma
- Feedback geven over hun deelname op basis van observaties
- Extra ondersteuning ifv het programma: extra uitleg, helpen bij opdrachten

8. Lesgevers

Om er voor te zorgen dat het programma wordt aangeboden zoals bedoeld en volgens de vooropgestelde kwaliteit, is volgende minimale personeelsbezetting noodzakelijk:

Om in totaal 100 gedetineerden te bereiken en tien programma's aan te bieden op jaarbasis moet voorzien worden in 3 FTEQ opleiders en 1 FTEQ coördinator/ opleider.

9. Engagement van de deelnemers

- Vrijwillig deelnemen aan regelmatige urinecontroles op drugs.
- Niet deelnemen aan de sessie onder invloed van drugs/alcohol.
- Neemt deel aan alle sessies
- Deelnemen aan de selectiegesprekken en de tijdens de sessies gebruikte vragenlijsten moeten worden ingevuld.

- Geen geweld of dreigen met geweld.
- Geen discriminerende handelingen of uitspraken tov andere deelnemers.
- De groepsafspraken respecteren

10. Berekening

Uitgaande van een gemiddelde anciënniteit van 12 jaar en de personeelsomkadering zoals voorzien in de Engelse gevangnissen geeft dit (referentiejaar2014):

personeelskosten

Aantal	barema	%	loonkost	Totale loonkost
1	Licentiaat +functietoeslag	100	75.229	75.229
3	bachelor	100	56.303	168.909
Totaal				244.138
Andere kosten Voor de vzw				34.179
Totaal				278.317

Aandere kosten: (geraamd op 14 % van de personeelskost) 34.179,00

Omvat: coördinatie, supervisie en ondersteuning project, personeels- en andere administratie, opleiding en training, extra personeelskosten,...)

11. Integratie in het gevangenisregime

Het is absoluut noodzakelijk dat het programma wordt geïntegreerd in het gevangenis regime. Penitentiair beambten worden verwacht om een informatiesessie te volgen zodat ze op de hoogte zijn van de doelen en de inhoud van het programma.